

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 20/27359-72
Saksbehandler Steinar Sørheim

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for samferdsel og mobilitet	18.09.2024
Fylkesutvalget	08.10.2024

Omklassifisering av gamle E39 til fylkesveg

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkesutvalget er positive til foreslått omklassifisering av gamle E39 fra Herdalen – Lyngdal (ved rundkjøring på Rom).
2. Fylkesutvalget er uenig i at gamle E39 på OPS-strekning fra Lyngdal til Røyskår omklassifiseres til fylkesveg nå. Dette på grunn av vesentlig økte kostnader for fylkeskommunen med å reforhandle inn ny veg i vår driftskontakt, i tillegg til kostnadene Statens vegvesen får med å reforhandle delstrekningen i OPS-området. Fylkesutvalget ber derfor om at Statens vegvesenet har ansvaret for vegstrekningen inntil OPS-prosjekt er ferdigstilt i 2031.
3. Fylkesutvalget forutsetter at før en veg omklassifiseres til fylkesveg skal det være en enighet om tekniske krav i tråd med veglovens bestemmelser.

Vedlegg

Høring av forslag til omklassifisering av veianlegg som berøres av ny E39 Lyngdal

Sammendrag

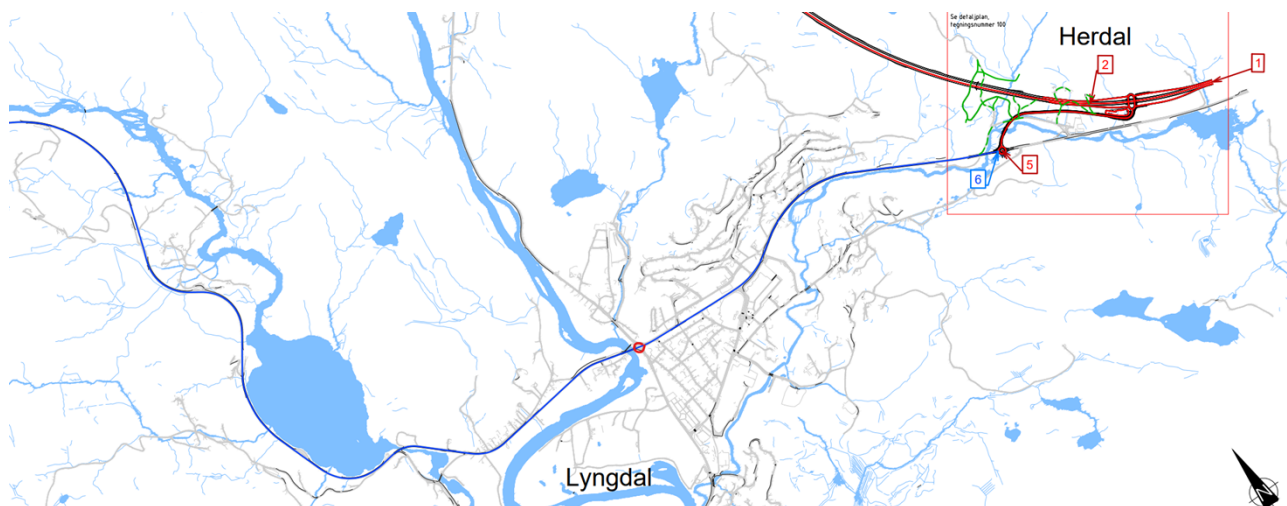
Det bes nå om å behandle sak om omklassifisering av gammel E39 i Lyngdal. Nye veier AS vil sannsynligvis åpne ny motorveg fra Herdalen til Røyskår medio 2025. Det arbeides derfor nå for å få til nødvendige lokale vedtak før departementet tar stilling til omklassifiseringssaken.

I saken foreslås det at fylkeskommunen overtar det vegnettet som ikke er del av OPS-strekningen. OPS-strekningen antas å være ferdigstilt i 2031, først da innstilles det i denne saken på at dette vegnettet kan overføres til fylkesveg.

Agder fylkeskommune har i samarbeid Nye veier AS og Statens vegvesen igangsatt dialog om tekniske krav til vegen før nedklassifisering. Det forutsettes at før vegen kan nedklassifiseres må det også være en enighet mellom partene om hvilke tiltak som skal gjøres i henhold til rundskriv om tekniske krav før omklassifisering.

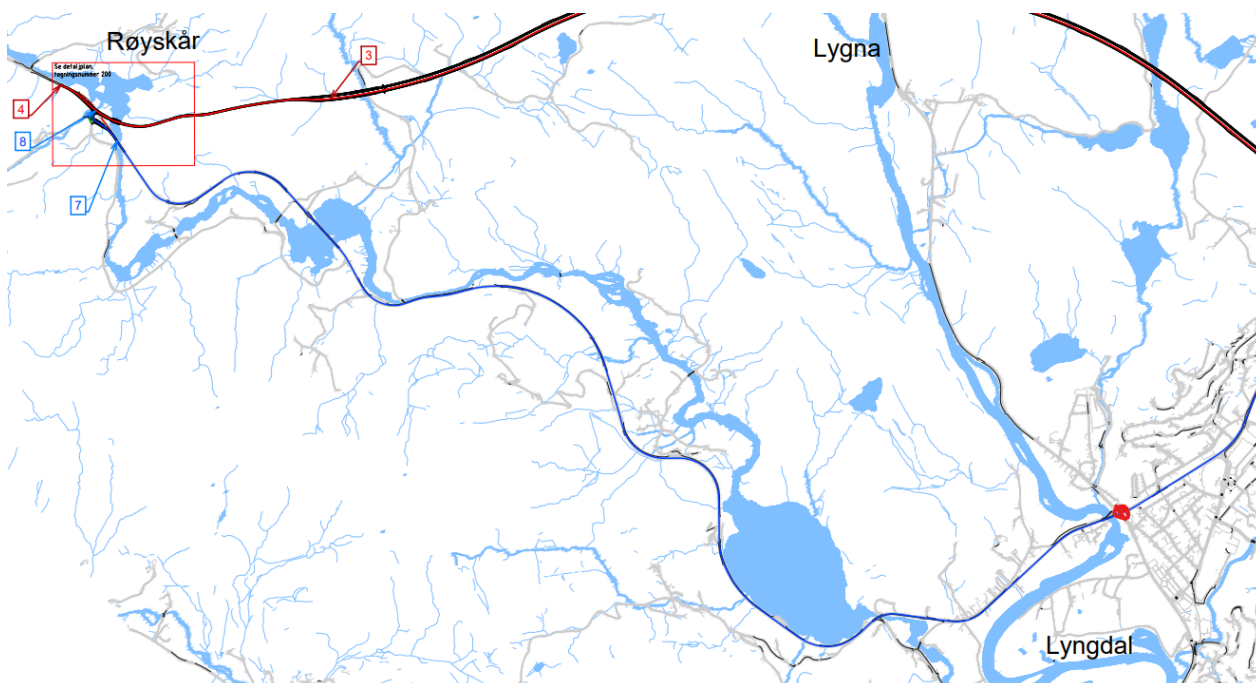
Saksopplysninger

Ny E39 fra Herdalen til Røyskår i Lyngdal kommune ferdigstilles etter planen medio 2025. Nye veier AS har påbegynt et arbeid med omklassifisering av gamle E39. Saken har vært til behandling i Lyngdal kommune. 8 mai mottok Agder fylkeskommune høringsforslaget. Forslaget er at gamle E39 skal omklassifiseres til fylkesveg, også delstrekningen som inngår i OPS-prosjektet. Under følger kartgrunnlag fra oversendelsesbrevet til Nye veier AS. Vegstrekningen fra Herdalen til Lyngdal ved rundkjøring på Rom (blå veg, rundkjøring merket med rødt i kartet) er ordinær europaveg, driftet og vedlikeholdt av Statens vegvesen.

Kilde: Nye veier

Fra rundkjøringen i Lyngdal til Røyskår inngår vegnettet i en OPS-kontrakt (fra brua). Det vil si at Statens vegvesen er byggherre, men at en tredjepart har ansvar for bygging, samt å drifte og vedlikeholde vegen frem til 2031. Dette prosjektet er imidlertid ikke del av OPS-veg bygget prosjektet, men inngår i deres ansvarsområde. Statens vegvesen har i e-post til Nye veier AS, datert 17. oktober 2023, skrevet at OPS-veg skal omklassifiseres på «*helt ordinær måte*». Det vil si at en konklusjon om at Statens vegvesens vegnett bør bli fylkesveg før OPS-strekningen er ferdigstilt. Dette uten å ta stilling til merkostnader for det offentlige.

Kilde: Nye veier

Når en veg skal omklassifiseres fra riksveg til fylkesveg, skal fylkeskommunen uttale seg, før departementet gjør vedtak om at vegen skal bli fylkesveg. Vedtaket kan likevel ikke settes i verk uten at vegen oppfyller tekniske krav etter NA-rundskriv 97/13. Rundskrivet gir en teknisk beskrivelse av minstestandard før en veg kan klassifiseres. Formålet med denne bestemmelsen er at en vegeier ikke skal kunne lempe vedlikeholdskostnader til ny vegeier. Agder fylkeskommune har derfor innledet et samarbeid med Nye veier AS og Staten vegvesen om tilstandsregistrering. Det var viktig å påbegynne dette arbeidet for å påse at våre interesser blir ivaretatt dersom departementet vedtar nedklassifisering av vegen.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren støtter forslaget fra Nye veier om å overta gammel E39 fra Herdalen til rundkjøring på Rom. Det forutsettes imidlertid at vi kommer til enighet om tekniske krav med Nye veier AS før vegen kan nedklassifiseres. Det bemerkes at gang- og sykkelvegløsning fra tilførselsveg fra Herdalen-krysset til gammel E39 må gjennomgås med hensyn til trafikksikkerhetsløsning for myke trafikanter. Koblingspunkt fra gang- sykkelveg til gammel E39 fremstår som utrygg/uferdig løsning. Det bør derfor gjøres konkrete TS-vurdering av Nye veier AS i samarbeid med Agder fylkeskommune. Dersom det må gjøres avbøtende tiltak må det bekostes av Nye veier AS.

Fylkeskommunedirektøren er imidlertid uenig i at Agder fylkeskommune skal overta OPS-strekningen fra Rom til Røyskår. Dersom OPS-vegen nedklassifiseres nå, gir det økte samfunnskostnader, uten at det blir bedre kvalitet på vegen. Dersom vegen nedklassifiseres, så må Statens vegvesen først reforhandle ut deler av inngått OPS-kontrakt, samtidig som fylkeskommunen må reforhandle vegstrekningen inn i vår driftsavtale. Vår erfaring er at det blir svært kostbart. Vi har derfor henstilt Statens vegvesen om at OPS-vegen forblir et statlig ansvar inntil OPS-avtalen er fullført i 2031. Dette også i lys av Riksrevisjonens rapport fra 2023 som påpeker at det er «kritikkverdig at kostnadene til drift og vedlikehold har økt betydelig siden 2015 uten at dette har gitt mer fremkommelige, miljøvennlige eller tryggere riks- og fylkesveier». Fylkeskommunedirektøren er imidlertid innstilt på at fylkeskommunen bør overta gammel E39 fra Rom – Røyskår når OPS-perioden er ferdig.

Regionplan Agder 2030

Utbyggingen av E39 er i samsvar med vedtatt reguleringsplan og regionplanen.

Regional plan for mobilitet 2023-2033

Vi skal jobbe for at E18 og E39 får motorveistandard gjennom hele regionen.

Økonomiske konsekvenser

Økte kostnader til drift og vedlikehold av dette vegnettet dekkes på langt nær inn av rammetilskuddet til fylket, slik dagens inntektssystem er. Videre vil det bli en stor kostnad for fylkeskommunen å reforhandle inn dagens OPS-strekning i vår driftskontrakt, i tillegg til kostnader Statens vegvesen får med å reforhandle ut deler av vegnettet i sin OPS-kontrakt.

Konklusjon

Fylkeskommunen aksepterer i hovedsak forslagene til omklassifisering. Fylkeskommunen er ikke enige i at OPS-strekning fra Lyngdal – Røyskår omklassifiseres nå.

Fylkeskommunedirektøren mener at OPS-strekningen først bør ferdigstilles før vegen blir omklassifisert til fylkesveg. Vi ber derfor departementet om å vente med nedklassifiseringen til OPS-prosjektet er slutført i 2031.

Kristiansand, 03.09.2024

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Ola Olsbu
Fylkesdirektør